

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

DR. FAZEKAS SÁNDOR
miniszter

Országgyűlési Irodaháza

Beérkezési szám: **2/2950/1**

Ügyiratszám: PTKF/440-1/2015.

Sallai R. Benedek
országgyűlési képviselő
részére

Érkezett: **2015 FEBR 18**

LMP Országgyűlési Képviselő

Országgyűlés Irodaháza

BUDAPEST

Széchenyi rkp. 19.
1358

Tisztelt Képviselő Úr!

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. § (8) bekezdése alapján K/2950. számon hozzám benyújtott, **„Komolyan veszi-e a kormány saját Alaptörvényét?”** című írásbeli kérdésére a következő választ adom.

Az európai országok agrárjogi rendszerében fellelhető mezőgazdasági üzemszabályozás eredeti célja a családi művelésre alkalmas méretű birtokok megőrzése. Ennek érdekében a túlzott birtokkoncentrációt a földforgalom előzetes hatósági engedélyezésével, a kisbirtokok aprózódását pedig különleges öröklési szabályok törvénybe iktatásával kívánják elkerülni. Az üzemszabályozás – az erőforrások feletti rendelkezést központi kérdésként kezelve – magában foglalja az üzemalapítás és nyilvántartásba vétel, a működtetés, az üzem-átruházás, valamint a megszüntetés kérdéseit. Kiemelten kezeli a termőföld tulajdoni és használati viszonyainak jogi rendezését, ami sok esetben a támogatási jogosultság alapja is egyben. A nyugat-európai országok üzemszabályozása alapvetően kétféle megközelítésben kapcsolódik a földhasználat megítéléséhez. A francia minta a földhasználat oldaláról határolja be az üzemek terjeszkedését, míg a dán példa a tulajdonszerzés szabályozására helyezi a hangsúlyt. Fontos ugyanakkor megemlíteni, hogy az egyes országok szabályozása az adott ország történelmileg kialakult és fennálló birtokviszonyain alapul, így azok csak külföldi tapasztalatként, de nem másolható mintaként szolgálhatnak a magyar jogalkotó számára.

Magyarországon mindeközéig az agrárjog nem ismerte az üzemszabályozás mibenlétét. Az első magvakat az új Alaptörvény harmadik módosítása hintette el, amely szerint „a családi gazdaságokra, továbbá más mezőgazdasági üzemekre vonatkozó szabályokat sarkalatos törvény határozza meg.” Az üzemszabályozás azonban nem állhat meg önállóan, csak saját magában. Közvetlenül kapcsolódik a mezőgazdaság legalapvetőbb termelési tényezőjéhez, a földhöz. Ezért került sor időben először a földforgalmi rendelkezések újraszabályozására, majd csak ezt követően kerülhet sor az üzemszabályozás kialakítására.

Az üzemtörvény kidolgozását egyrészt a nyugat-európai példák és tapasztalatok megismerésének, másrészt igen alapos hazai helyzetfelmérésnek kell megelőznie, hiszen sarkalatos törvényről lévén szó, a szabályozásnak hosszú távon kiszámítható és stabil módon kell biztosítania a magyar agrárium fejlődését, versenyképességét. A magyar mezőgazdaság vállalati rendszere az Európai Unión belül a legsokrétűbb, legösszetettebb. Ez a megállapítás egyaránt érvényes az egyes vállalkozási formák gazdaságjogi vagy egyéb kategóriák és szempontok szerinti besorolására, az ökonómiai-, illetve a birtoknagyság szerinti méretbeli nagyfokú szóródásukra, valamint tulajdonlásuk jellemzőire. Már az új földforgalmi szabályozásnak is kifejezett kormányzati célja volt, hogy a magyar mezőgazdaság gerincét hosszú távú fejlődés eredményeként a jövőben a kis- és középüzemek, elsősorban a családi gazdaságok alkossák. Ennek gyakorlati megvalósítását kell szolgálnia az üzemszabályozásnak is.

Ugyanakkor figyelemmel kell lenni a kérdés társadalmi és gazdasági hatásaira is. Az üzemszabályozás koncepcióját és a törvény kidolgozását széles körű szakmai és társadalmi vitának kell megelőznie. Emlékeztetni szeretném Önt, hogy a földforgalmi törvény Országgyűlés elé történő beterjesztésére is mintegy két éves előkészítő munkát követően került sor, majd az országgyűlési tárgyalása is csaknem egy évig tartott. Az üzemszabályozásra vonatkozó törvény megalkotását sem szabad kapkodva végezni, különös tekintettel arra, hogy itt nem áll fenn olyan szabályozási kényszerhelyzet, mint amit a földmoratórium 2014. május 1-jei lejáta jelentett a földforgalmi szabályozással kapcsolatban.

A szövetkezés jogi környezetével kapcsolatos kérdése kapcsán előjáróban megjegyzem, hogy az államnak a feladata és szerepe a szövetkezetek vonatkozásában kétirányú: egyrészt biztosítani kell a szabályozási környezetet, másrészt pedig támogatást szükséges nyújtania a közös gazdálkodás, a szövetkezetek ösztönzése és azok beruházásai részére.

Bizonyára elkerülte Képviselő Úr figyelmét, hogy a 2014. március 15-ével hatályba lépett új Polgári Törvénykönyv átfogó jelleggel újraszabályozta a szövetkezetekre vonatkozó rendelkezéseket. Ezeket a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény III. könyvének IV. részében, a 3:325-3:367. §-okban találhatja meg, amely rendelkezések általános jelleggel valamennyi típusú szövetkezetre vonatkoznak. A speciális agrárágazati szabályok a szövetkezetekről szóló 2006. évi X. törvény 22-24. §-aiban olvashatóak. Az új törvényi szabályok bár nem önálló törvényben, azonban a szövetkezeti rendszerfejlesztéssel és működéssel összefüggő szabályozásról szóló törvényjavaslat társadalmi vitája során nyert tapasztalatok alapos figyelembe vételével kerültek elfogadásra. Összefoglalva megállapíthatjuk, hogy szabályozási oldalról nincs jogalkotási

mulasztás, a hatályos rendelkezések biztosítják a szövetkezetek megalakításához és működéséhez szükséges kereteket.

A 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó Vidékfejlesztési Program minden eddiginél több intézkedést fog tartalmazni a szövetkezetek tevékenységének támogatására. A Vidékfejlesztési Program célja – többek között – a mezőgazdasági vállalkozások versenyképességének növelése, az agrárium fenntartható fejlődése, a vidéki térségek és közösségek erősítése, valamint az életminőség javítása a vidéki térségekben. A következő intézkedések kifejezett célja a gazdálkodók együttműködésének, illetve közös fejlesztéseik megvalósításának ösztönzése:

- termelői csoportok alakításának és működésének támogatása;
- kis gazdálkodók között létrehozott együttműködések: együttműködés és közös beruházás;
  - rövid ellátási láncok (REL) kialakítása: közös piacra jutást célzó kistermelői együttműködések és beruházások;
  - Helyi Fejlesztési Stratégián alapuló együttműködő fejlesztések: LEADER;
  - vízgazdálkodást célzó közös beruházások (vízvizsszatartás, vízkormányzás, területhasználat-váltás)
  - mezőgazdasági üzemi beruházások és élelmiszer-feldolgozó közös beruházások magasabb intenzitású támogatása;
  - fiatal gazdálkodók közös beruházásai magasabb intenzitású támogatása.

Végezetül tájékoztatom Képviselő Urat, hogy a Földművelésügyi Minisztérium szakértői közel egy éve dolgoznak az üzemtörvény megalapozásául szolgáló szakmai koncepción, tehát a háttérben gőzerővel zajlanak az előkészítő munkálatok. Az agrártárca kitűzött célja, hogy a mezőgazdasági üzemszabályozásra vonatkozó törvényt az Országgyűlés ebben a kormányzati ciklusban megtárgyalhassa és elfogadja.

Remélem, hogy kérdésére adott válaszom aggodalmát eloszlatta, országgyűlési képviselői munkájához további sok sikert kívánok.

Budapest, 2015. február „18.”

Üdvözlettel:

